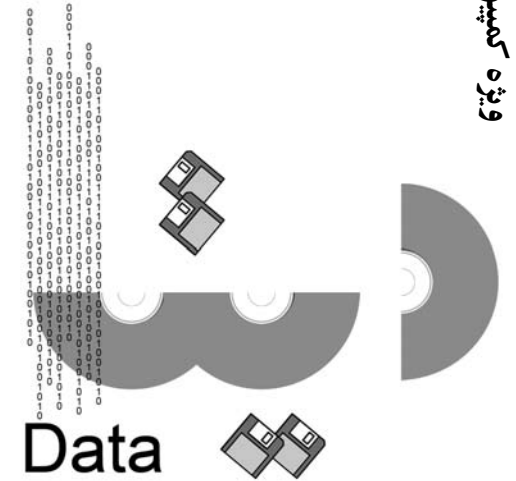


۱۰۰



۳۰ میزان ۱۳۸۶

## با صدمین شماره؛

## عمر ضمیمه دیتا به پایان رسید

دو سال قبل در چنین ماهی، یعنی میزان ۸۴، اندیشه ایجاد یک ضمیمه در عرصه تکنالوجی معلوماتی (IT) به ذهن دو جوان علاقمند به عرصه کمپیوتر و دنیای دیجیتال که کارمندان روزنامه راه نجات بودند، خطور کرد.

این دو جوان که به قول خودشان «سرشان برای این قبیل مسایل درد می‌کرد»، علاقه زیادی به پیشرفت و ترقی خودشان و وطن‌شان عرصه داشتند. چنان‌که می‌خواستند در پوهنزی ساینس و دیپارتمنت کمپیوتر کامیاب شوند. بماند که دست تقدیر و سرنوشت آن‌ها را به کجا رساند.

پس از بحث‌ها، مشاجره‌ها و رایزنی‌های فراوان و بالا و پایین کردن افکار متفاوت، تلاش‌ها برای راه‌اندازی و چاپ اولین شماره ضمیمه کمپیوتری شروع شد. و اما اولین مسئله‌ای که با آن مواجه شدند، نام ضمیمه بود.

حسن، یکی از آن دو جوان خلاق، اعتراف می‌کند که انتخاب نام ضمیمه سلیقه‌ای بوده و تا حدودی استبدادی! البته این نظر تا حدودی به شوخی بیان کرد. خوب به هر حال، نام ضمیمه، «دیتا» انتخاب شد.

در زمینه طراحی لوگو نیز، حسن همین عقیده را دارد، اما احمدضیا معتقد است که طراحی لوگو با مشورت هر دوی‌شان صورت گرفته و یک روز را در مورد طراحی لوگو و چگونگی آن با هم بحث کرده‌اند. مانند این‌که در لوگو از سی‌دی استفاده شود و به نوعی، نمادی از تکنالوجی دیجیتال باشد.

فردای آن روز که احمدضیا می‌آید، می‌بیند که لوگو طراحی شده است. زیرا از حق که نگذریم، حسن گرافیسست ماهری است. لوگو طراحی شد، همان چیزی که فعلاً مشاهده می‌کنید. تکه‌هایی از سی‌دی... قطعه‌هایی از جنس فلایی... و نواری از ۰ و ۱... و این چنین بود که «دیتا» متولد شد.

وقتی از حسن در مورد اولین اندیشه‌ها و اراده‌های راه‌اندازی دیتا پرسان کردم، با لحنی خسته و منتقدانه گفت: «هر بار که نشریه‌ای را ورق می‌زدی از دیدن تیتروهای تکراری که فقط خشونت و جنگ را در ذهن تداعی می‌کرد، خسته شده بودم؛ - طی حمله انتحاری که... ده طالب در ولسوالی... یک سرباز نیروهای امریکایی... پنج تن بر اثر انفجار...»

این‌ها تیتروهای بودند که هر روزه و در همه‌ی نشریات چاپی مشاهده می‌کردم، اما درخ از یک نشریه که به طور علمی و تخصصی به چاپ و نشر اطلاعات روز و مدرن امروزی پردازد.

صحبتش را قطع می‌کند و با چهره‌ای اسفناک به سویم نگاه می‌کند تا بداند منظورش را فهمیده‌ام یا نه. در همین هنگام سؤال دیگری به ذهنم رسید: هدف‌تان از ایجاد چنین نشریه‌ای چه بود؟

احمدضیا به سرعت و با جدیت پاسخ داد: «هدف‌مان ترقی و پیشرفت سطح علمی هم‌وطنان‌مان است. نشر اخبار پیشرفت‌های کشورمان در این زمینه، خصوصاً پوهنزی ساینس و دیپارتمنت کمپیوتر. اما جای تأسف است که در این زمینه فعالیت‌ها کم است و ما‌ها می‌گذرد تا این‌که یک خبر در این زمینه به وجود می‌آید.»

اما، واقعاً چرا وضعیت تکنالوجی معلوماتی در کشور ما چنین است؟ امروزه که تقریباً همه عرصه‌های زنده‌گی اجتماعی و حتی فردی انسان تحت تأثیر کمپیوترها قرار گرفته است و از زمان طلوع انقلاب اطلاعات و ظهور کمپیوترها، تغییرات شگرفی در حیات انسان به وجود آمده است.

البته کشور ما نیز از این قاعده مستثنی نبوده و کم یا زیاد، نظاره‌گر اثرات این انقلاب بوده و خواهد بود. اما نکته مهم این است که علی‌رغم درک اهمیت کمپیوترها و اطلاعات دیجیتالی، به علت نبود متخصصین و متفکرین، امکانات و دلایل مختلف دیگر، از این انقلاب عقب مانده‌ایم.

عدم توجه به رشد سریع تکنالوجی معلوماتی و یافتن راه‌کارهای مؤثر برای عقب‌نماندن از آن، می‌تواند در آینده خسارات جبران‌ناپذیری برای کشورمان به بار بیاورد. زیرا در عصری زنده‌گی می‌کنیم که ارتباطات اولین عامل تعیین‌کننده‌ی میزان و سرعت رشد جوامع می‌باشد.

همان طور که شاهد هستیم، علاوه بر جوامع امریکایی و اروپایی که امروزه پیش‌تاز این عرصه هستند، کشورهای آسیایی و حتی همسایه‌گان‌مان نیز در این عرصه پیشرفت‌های چشم‌گیری داشته‌اند. ولی کشور ما در این راستا تحرک و تلاش لازم را از خود نشان نداده است.

استفاده از کمپیوتر و اینترنت بر تمامی جوامع و ملل به حدی آشکار است که حتی در مکاتب بعضی از ولایات و قریه‌جات فاقد آب و برق آفریقای، از سیستم IT توسط کانتینرهای سیار مجهز به جنراتور و کمپیوتر، در ارتباطند. ولی متأسفانه این کشور ما است که از این نظر، رشد چندانی نداشته است.

آری، این چنین بود که «دیتا» متولد شد تا گامی کوچک در راه پیشرفت سطح دانش آی‌تی و تکنالوجی هم‌وطنان عزیز برداشته شود و تا امروز نیز با پشتکار و سعی و تلاش گراننده‌گان آن به پیش می‌رود، باشد تا کشور ما نیز در این عرصه پیشرفت کند.

به مناسبت چاپ صدمین شماره دیتا و همچنین دومین سالگرد انتشار آن، این شماره را با اصرار زیاد به مدیر مسئول، ویژه‌نامه چاپ کردیم و سعی کردیم تا جایی که امکان دارد، مطالب این شماره بهترین‌ها باشند.

به همین مناسبت جا دارد که از تمام کسانی که در این راه ما را یاری می‌کنند، تشکر و قدردانی کنیم. از مدیر مسئول عزیزمان که امکانات و سهولت هرچه بیش‌تر را برای ما فراهم می‌کند، تا کارمندان مطبوعه بلخ که زحمت می‌کشند و دیتا را با این کیفیت به چاپ می‌رسانند. و همچنین سایر کسانی که مجال ذکر نام یکایک‌شان نیست.

حال پس از گذشت دو سال دیتا قصد دارد از این پس، از قالب ضمیمه چهار صفحه‌ای روزنامه خارج شده و فعالیت خود را به صورت یک مجله ماهوار، به همراه راه‌نجات ادامه دهد.

تا پانزدهم عقرب و اولین مجله دیتا...

## مایکروسافت و صفحه نمایش لمسی

صفحه کمپیوتری که با تماس دو دست عمل کرده و به کمره مادون قرمز مجهز است توسط پژوهش‌گران در لابراتوار مایکروسافت در انگلیس طراحی شد.

کاربران می‌توانند این صفحه نمایش را با دو دست خود به کار بیندازند؛ این صفحه قابلیت شناسایی حرکات ویژه دست و اشیایی را دارد که در فاصله یک سانتی‌متری از سطح کاربری آن قرار می‌گیرند.

به گفته یکی از پژوهش‌گران اصلی این پروژه، صفحه نمایش مذکور اشیایی نظیر انگشتان دست را حس می‌کند و در حقیقت یک اسکنر و کمره با وضوح اندک است.

این صفحه حتی می‌تواند با استفاده از فن‌آوری مادون قرمز مشابه که از آن برای دیدن اشیاء استفاده می‌کند، به طور بی‌سیم با دستگاه‌های موجود در نزدیکی خود ارتباط برقرار کند.

این فن‌آوری که «تین‌سایت» نامیده می‌شود با افزودن یک لایه الکترونیکی اضافی در پشت یک صفحه لپ‌تاپ معمولی طراحی شده و تنها چند سانتی‌متر به ضخامت صفحه می‌افزاید اما قابلیت‌های آن را کاملاً تغییر می‌دهد.

مانیتور مذکور با استفاده از شبکه‌ای از سنسورهای مادون قرمز و فرستنده‌هایی که در قسمت بکلایت صفحه LCD لپ‌تاپ قرار دارند قادر به مشاهده است.

پیش از این اپل برای صفحه‌نمایشی که با استفاده از کمره‌هایی در بین پیکسل‌های خود به عنوان یک وب‌کم عمل می‌کند، امتیاز انحصاری برای خود ثبت کرد و شارپ نیز صفحه نمایش LCD کوچکی را به نمایش گذاشته که قادر به اسکن کارت‌های تجاری یا تشخیص تماس انگشت بر روی خود است.

مایکروسافت همچنین با استفاده از فن‌آوری متفاوت دیگری قصد دارد تا پایان سال ۲۰۰۷ یک میز تعاملی مبتنی بر کمره به نام Surface را عرضه کند.



## سیستم‌عامل تازه اپل به بازار می‌آید

«لئوپارد» سیستم‌عامل آپدیت شده اپل برای کمپیوترهای این شرکت، ۲۶ اکتوبر وارد بازار خواهد شد.

بنا بر گزارش بی‌بی‌سی، این نرم‌افزار ابتدا قرار بود چند ماه پیش عرضه شود، اما اپل اعلام کرد برای به پایان رساندن پروژه آی‌فون، همه مهندسین خود را جمع کرده و به این ترتیب تکمیل لئوپارد چهار ماه به تأخیر افتاد.

لئوپارد ششمین سیستم‌عاملی است که شرکت اپل از آغاز عرضه O.S.X در سال ۲۰۰۱ وارد بازار می‌کند.

به گفته شرکت اپل بیش از ۳۰۰ امکان تازه به سیستم‌عامل تازه اضافه کرده است.

از جمله مهم‌ترین این امکانات «ماشین زمان» نام دارد که به کاربران امکان می‌دهد با بازگشت کمپیوتر به گذشته، فایل‌های پاک شده یا تغییر یافته را بازیافت کنند.

از دیگر توانایی‌های تازه این سیستم‌عامل، امکان بازیابی فایل‌ها بدون نیاز به بازکردن برنامه‌ای جداگانه است، مثلاً یک فایل «پی‌دی‌اف» را بدون نیاز به باز کردن برنامه‌ای نظیر «اکروبات» می‌توان خواند و یک فایل صدا را بدون نیاز به بازکردن برنامه پخش صدا می‌توان شنید.

اتصال و دسترسی به کمپیوترهای دیگر نیز بسیار آسان شده و امکانات تازه‌ای به برنامه ایمیل آن افزوده شده است.

در لئوپارد همچنین نسخه تکمیل شده «بوت کمپ» وجود دارد که به کاربران امکان می‌دهد سیستم‌عامل ویندوز «ایکس‌پی» یا «ویستا» را روی کمپیوتر اپل نصب و اجرا کنند.

اپل با انتشار یک اطلاعیه، ابراز امیدواری کرده که عرضه لئوپارد میزان موفقیت کمپیوترهای خانگی‌اش را افزایش دهد.

دارنده‌گان کمپیوترهای اپل می‌توانند سیستم‌عامل تازه را از طریق سایت این شرکت پیش خرید نمایند.

در آمریکا نسخه لئوپارد برای یک کاربر ۱۲۹ دالر و نسخه خانگی آن، برای نصب روی پنج کمپیوتر، ۱۹۹ دالر قیمت‌گذاری شده است.

